

PETER GENOFF. »FEUERBACHS
ERKENNTNISTHEORIE UND METAPHYSIK»

ZÜRICH. 1911 (BERNER DISSERTATION) (S. 89)

Landesbibliothek

Se on aivan oppilastyö, joka koostuu *miltei yksinomaan* Feuerbachin teoksista [Jodlin kustantamasta laitoksesta] poimituista lainauksista. Saattaa olla hyödyksi *ainoastaan* sitaattikokoelmana, mutta ei sellaisenaankaan täydellinen.

tekijä ei ole käsitellyt aihetta läheskään
tyhjentävästi

Tekijä lainailee pääasiallisesti

II osaa, erityisesti "Thesen" und "Grundsätze", sen jälkeen "Wider den Dualismus".

X, erityisesti "Über Spiritualismus und Materialismus".
NB VIII, "Vorlesungen über das Wesen der Religion" (Feuerbach itse kirjoitti v. 1848, että tämä hänen teoksensa on kypsempi kuin v. 1841 ilmestynyt "Kristinuskon olemus") [VIII, SS. 26, 29; 102—109; 288; 329 y.m.].

VII. "Das Wesen der Religion" (1845; *Feuerbach pitää sitä tärkeänä*).

IV. "Leibniz" huomautuksineen vuodelta 1847.
(*NB*) [IV. SS. 261; 197; 190—191; 274].

VII. Lisäyksiä kirjaan "*Wesen des Christentums*".

Tekijä lainailee (Feuerbachin hengessä):

Ebbinghaus. "Experimentelle Psychologie", SS. 110 und 45.

F. Jodl. "Lehrbuch der Psychologie", S. 403.

A. Forel. "Gehirn und Seele", X Auflage, S. 14.

**PETER GENOFF. »FEUERBACHIN
TIETO-OPPI JA METAFYSIIKKA»**

ZÜRICH. 1911 (BERNILÄINEN TUTKIELMA) (89 s.)¹¹⁸

Landesbibliothek

Se on aivan oppilastyö, joka koostuu *miltei yksinomaan* Feuerbachin teoksista [Jodlin kustantamasta *laltoksesta*] poimituista lainauksista. Saattaa olla hyödyksi *ainoastaan* sitaattikokoelmana, mutta ei sellaisenaan täydellinen.

tekijä ei ole käsitellyt aihetta läheskään
tyhjentävästi

Tekijä lainailee pääasiallisesti

II osaa, erityisesti »Teesejä» ja »periaatteita», sen jälkeen »Dualismia vastaan».¹¹⁹

X, erityisesti »Spiritualismista ja materialismista».

N B VIII, »Luentoja uskonnon olemuksesta» (Feuerbach itse kirjoitti v. 1848, että tämä hänen teoksensa on kypsempi kuin v. 1841 ilmestynyt »Kristinuskon olemus»). [VIII, ss. 26, 29; 102—109; 288; 329 y.m.].

VII. »Uskonnon olemus» (1845: *Feuerbach pitää sitä tärkeänä*).

IV. »Leibniz» huomautuksineen vuodelta 1847. (*NB*) [IV. Ss. 261; 197; 190—191; 274].

VII. Lisäyksiä kirjaan »*Kristinuskon olemus*».

{ Tekijä lainailee (Feuerbachin hengessä):
Ebbinghaus. »Kokeellinen psykologia», ss. 110
     ja 45.
F. Jodl. »Psykologian oppikirja», s. 403.
A. Forel. »Aivot ja sielu», X painos, s. 14. }

Langen (II Buch, S. 104) sanotaan olevan Feuerbachia vastustaessaan selvästi väärässä (S. 83 ja 88), vääristelee (ja kieltää) Feuerbachin materialismin.

Alussa tekijä esittää Feuerbachin filosofian kehityksen ääriviivat,— "Todesgedanken" (1830) — vielä hegeliläinen; "Der Schriftsteller und der Mensch" * (1834) — pesäeron alku; "Kritik des Antihegel" (1835) — Hegelin vihollisia vastaan, mutta ei Hegelin puolesta (vrt. muka Grün, Bd. I, 390 ja 398; II, 409).— "Hegelin filosofian arvostelu" ** (1839).— "Kristinuskon olemus" (1841) — pesäero — "Teesit" ja "Tulevaisuuden filosofian periaatteet" (1842 ja 1843).— "Uskonnon olemus" (1845).— "Luentoja uskonnon olemuksesta" (1847).

---

* Silnä tekijä oli "ei panteisti, vaan polyteisti" (S. 15); "enemmän leibniziläinen kuin hegeliläinen" (S. 15).

** Feuerbachin kirjojen saksankieliset nimet: »Kritik der Hegelschen Philosophie»; »Wesen des Christentums»; »Vorläufige Thesen zur Reform der Philosophie»; »Grundsätze der Philosophie der Zukunft»; »Wesen der Religion»; »Vorlesungen über das Wesen der Religion». *Toim.*

Langen¹²⁰ (II kirja, s. 104) sanotaan olevan Feuerbachia vastustaessaan selvästi väärässä (ss. 83 ja 88), vääristelee (ja kieltää) Feuerbachin materialismin.

Alussa tekijä esittää Feuerbachin filosofian kehityksen ääriviivat,— »Ajatuksia kuolemasta» (1830) — vielä hegeliläinen; »Kirjailija ja ihminen» * (1834) — pesäeron alku; »Anti-Hegelin arvostelu» (1835) — Hegelin vihollisia vastaan, mutta ei Hegelin puolesta (vrt. muka Grün¹²¹, I osa, 390 ja 398; II osa, 409). — »Hegelin filosofian arvostelu» (1839).— »Kristinuskon olemus» (1841) — pesäero — »Teesit» ja »Tulevaisuuden filosofian periaatteet» (1842 ja 1843).— »Uskonnon olemus» (1845).— »Luentoja uskonnon olemuksesta» (1847).

Kirjoitettu joulukuun 29—30 pnä 1914

*Julkaistu ensi kerran v. 1930
XII Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

---

* Silinä tekijä oli "ei panteisti, vaan polyteisti" (s. 15); "enemmän leibniziläinen kuin hegeliläinen" (s. 15).